

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๓๑๘/ว๑๘๘๓

โรงเรียนจอมสุรนารีอุบลราชธานี

เลขรับ..... 328

วันที่..... 1.1.ม.ย. 2568

เวลา.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เลขที่ ๕๓ หมู่ ๒
ถนนป่าไทน์ ตำบลประตูลี้
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง กำชับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จำนวน ๑ ฉบับ

ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๔๒๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จำนวน ๑ ฉบับ

ที่ ศธ ๐๔๒๘๔/ว ๒๕๖ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ด้วยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศ เปิดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เพื่อเป็นการป้องกันครูและบุคลากรทางการศึกษาลงโทษนักเรียนที่ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของนักเรียน เช่น การทำร้ายร่างกาย การตีตบ การกลั่นแกล้ง การใช้วาจาที่ไม่เหมาะสมหรือการกระทำอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ อันเป็นการเข้าข่ายการกระทำผิดวินัยและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของทางราชการ

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จึงขอกำชับให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด พึงปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ในการลงโทษนักเรียนอย่างเคร่งครัด โดยให้กระทำเท่าที่สมควรเพื่ออบรมสั่งสอน และให้ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลเอาใจใส่ สังเกตการณ์และขจัดเหตุ ที่อาจก่อให้เกิดการกระทำที่ไม่เป็นไปตามระเบียบดังกล่าวของผู้ได้บังคับบัญชา หากละเลยหรือมีพฤติกรรม ปกป้อง ช่วยเหลือมิให้ผู้ได้บังคับบัญชาที่กระทำความผิดวินัย ไม่ต้องถูกลงโทษ ผู้บังคับบัญชาต้องถูกลงโทษดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการเพื่อ

ขอแสดงความนับถือ

☒ ๑. ทราบ

☒ ๒. สมควรมอบฝ่าย.....

พิจารณา/ดำเนินการ

☐ ๓.

1.1 ม.ย. 2568

นางสาวเจตสมนต์ สุเมธีประดิษฐ์

(นางสาวเจตสมนต์ สุเมธีประดิษฐ์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

- ทราบ

- มลมนครดุริยา

แจ้งในที่ประชุมฝ่าย

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา โทร ๐ ๓๕๘๘ ๑๒๒๐

นางสาวสุทธิดา โพธิ์นิล ๐๙ ๔๘๕๓ ๓๖๘๕

ทราบ ☐ อนุมัติ ☐ ออกรับ
มอบ ☐ บริหารวิชาการ ☒ บริหารงานบุคคล ☐ บริหารงบประมาณ ☐ บริหารทั่วไป ☐ สำนักงานผู้อำนวยการ

“เรียนดี มีความสุข”

๑๓ มิ.ย. ๖๘

๑๑ มิ.ย. ๖๘

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๐๔/๒๕๖๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๔

๒๕

วันศุกร์ ๒๕๖๐

14

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต/ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สั่งการเกี่ยวกับแนวทางการลงโทษนักเรียน เพื่อให้การลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ความแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่ามีสถานศึกษาบางแห่ง ครูได้ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องการลงโทษนักเรียน ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน โดยเคร่งครัด หากมีการลงโทษนักเรียนนักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ หรือครู อาจารย์ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จะถือว่าผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และอาจถูกดำเนินการทางวินัยตามสมควรด้วย

๒. เมื่อมีกรณีครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเข้าไปตรวจสอบและรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ตามลำดับ และให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือเยียวยาแก่นักเรียนตามสมควรแก่กรณี โดยเร่งด่วน หากพบครูกระทำความผิดในเรื่องการลงโทษนักเรียนให้ดำเนินการทางวินัยโดยทันที

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ

กลุ่มวิจัยพัฒนากฎหมายคดีความและนิติการ

โทร./ โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๗๗

**ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. 2548**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ.2548 ”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ.2543

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา” หมายความว่า ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการอธิการบดี หรือหัวหน้า ของโรงเรียน หรือสถานศึกษา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นของโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น

“การกระทำผิด” หมายความว่า การที่นักเรียนหรือนักศึกษาประพฤติฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา หรือของกระทรวงศึกษาธิการ หรือกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา

“การลงโทษ” หมายความว่า การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำความผิด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อการสั่งสอน

ข้อ 5 โทษที่จะลงโทษแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำความผิดมี 4 สถาน ดังนี้

- (1) ว่ากล่าวตักเตือน
- (2) ทำทัณฑ์บน
- (3) ตัดคะแนนประพฤติ
- (4) ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อ 6 ห้ามลงโทษนักเรียนและนักศึกษาด้วยวิธีรุนแรง หรือแบบกลั่นแกล้งหรือลงโทษด้วยความโกรธ หรือด้วยความพยาบาท โดยคำนึงถึงอายุนักเรียนหรือนักศึกษา และความร้ายแรงของพฤติการณ์ประกอบการลงโทษด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้เป็นไปเพื่อเจตนาที่จะแก่นิสัยและความประพฤติไม่ดีของนักเรียนหรือนักศึกษาให้รู้สำนึกในความผิด และกลับประพฤติตนในทางที่ดีต่อไปให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา หรือ ผู้ที่บริหารโรงเรียน หรือสถานศึกษามอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการลงโทษนักเรียน นักศึกษา

ข้อ 7 การว่ากล่าวตักเตือน ใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษากระทำความผิดไม่ร้ายแรง

ข้อ 8 การทำทัณฑ์บนใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพนักเรียนหรือนักศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา หรือกรณีทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง

และเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา / ฝ่ายระเบียบของสถานศึกษา / ได้รับโทษว่ากล่าวตักเตือนแล้วแต่ยังไม่เจ็ด
หลายการทำทัณฑ์บนให้ทำเป็นหนังสือ และเชิญบิดามารดา หรือผู้ปกครองมาบันทึกรับทราบความผิดและ
รับรองการทำทัณฑ์บนไว้ด้วย

ข้อ 9 การตักเตือนความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการตักเตือนความประพฤติ
นักเรียนและนักศึกษาของแต่ละสถานศึกษากำหนด และให้ทำบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 10 ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ใช้ในกรณีที่นักเรียนและนักศึกษาก่อทำความผิด
ที่สมควรต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อ 11 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและ
วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548

อดิศักดิ์ โพธารามิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ศธ ๐๔๒๘๕/ว ๒ ๕

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง กำชับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ด้วยปัจจุบันได้ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กระทำการลงโทษนักเรียน อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของนักเรียน เช่น การทำร้ายร่างกาย การตดผม กล้อนผม การกลั่นแกล้ง การใช้วาจาที่ไม่เหมาะสม หรือการกระทำอื่นที่ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ อันเป็นการเข้าข่ายกระทำความผิดวินัยและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของทางราชการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่ละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพทางร่างกายและจิตใจ จึงกำชับให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พึงปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ในการลงโทษนักเรียนอย่างเคร่งครัด โดยให้กระทำเท่าที่สมควรเพื่ออบรมสั่งสอน และให้ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลเอาใจใส่ สังเกตการณ์และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำไม่เป็นตามระเบียบดังกล่าวของผู้ใต้บังคับบัญชา หากละเลยหรือมีพฤติกรรมปกป้อง ช่วยเหลือมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชาถูกลงโทษทางวินัย จะต้องถูกดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัมพร พินะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนิติการ

กลุ่มวิจัยเสริมสร้างพัฒนาวินัยและวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ ร้องเรียน

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๙๒-๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๙๑